

Små skuldre, tunge byrder

Vi må ikke bare snakke om temaet barnefattigdom, men faktisk gjøre noe med det.

TEKST

Ida Lindtveit

PUBLISERT 4. september 2017

STORTINGSVALGET

I DAG LEVER 1 av 10 barn i fattigdom. I Norge. I 2017 er det barn som opplever en utrygg hverdag, som ikke kan ta del i fritidsaktiviteter, og som føler seg utenfor. Slik vil vi ikke ha det.

For KrFU er målet at alle skal ha like muligheter. I Norge skal vi kunne lykkes uavhengig av foreldres inntekt. Vi skal fortsette å være blant de beste i verden på sosial mobilitet.

Hjemmet skal være et trygt sted å være, med forutsigbare og gode rammer. Ikke alle har de samme forutsetningene med seg hjemmefra, og da er det samfunnets oppgave å trå til. I KrFU er vi opptatt av barn og unges psykiske helse. Barn og unge som sliter, må få hjelp raskt, og vi må ha et aktivt forebyggende arbeid. Vi jobber for å sikre alle barn mulighet til gratis fritidsaktiviteter og vil ha flere lærere og voksenpersoner inn i skolen som kan hjelpe dem som sliter. Samtidig som vi ønsker at vi skal gi barna noen verktøy som gjør at de tar livet som det er – og ikke kommer til det stadiet at de sliter. Tidlig innsats er derfor et nøkkelord. Nettopp derfor ønsker vi å fastsette en norm for lærertetthet i skolen. Læreren må ha tid til å se og følge opp hver enkelt elev, og sikre et godt skole-hjem-samarbeid.

Når foreldrene sliter, økonomisk eller med andre ting, er barna ofte ofre i det stille. Fordi alle er forskjellige, reagerer man også forskjellig på slike usikkerheter. Noen blir stille og innesluttet, andre ville og utagerende. Like fullt skal de bli sett og hørt i barnehagen og på skolen. Små skuldre skal ikke måtte bære byrder alene. Gode, trygge rollemodeller er viktig, og derfor er utdanningen til yrker som omhandler dette, ekstremt viktig.

For barn som opplever at familien har dårlig økonomi, kan det få flere konsekvenser. De kan oppleve utenforskap og ensomhet som en følge av at de ikke kan delta på aktiviteter. Organiserte aktiviteter som fotball, korps eller lignende kan bli for dyrt for foreldre. Dette skaper et gap mellom barnet og deres skolekamerater. Det påvirker også et barns muligheter til å utvikle seg på andre måter enn i skolen. Barna kan også

mistrives på skolen, det er vist at det er større andel barn med lav sosioøkonomisk status som mistrives på skolen, sammenlignet med barn med høy sosioøkonomisk status. Alt dette kan få konsekvenser for barnets psykiske helse og kan påvirke i lang tid.

Helårsproblem

Det er sagt at dårlig økonomi går i arv – og det handler ikke om at foreldre er dårlige til å styre økonomien. Det handler om at barn fra ung alder kan få problemer med sin psykiske helse, som kan føre til en turbulent skolegang, dårlige resultater eller drop-out, og som til slutt kan ende med at de verken kan delta i skole- eller arbeidslivet. Da blir økonomien dårligere enn den kunne blitt. Og det må vi unngå.

For det første trenger vi offentlige instanser som har kunnskapen til å ta tak i slike barns problemer, snakke med dem og hjelpe på de måter man kan. Barnehager, barneskoler og ungdomsskoler er viktige arenaer for å snakke sammen og jobbe for at barn som potensielt kan slite, ikke skal komme så langt, og at de som sliter, skal få hjelp raskt.

Dette skal ikke ene og alene stå på skoler og barnehager, vi mener også at kommune og fylke skal komme med tiltak som gjør det bedre for familiene som sliter, tiltak som aktivitetskort, åpen barnehage, ferie for alle og støtte til organiserte aktiviteter. Vi mener det er avgjørende å sikre gratis kjernetid i barnehagen og differensierte foreldrebetaling for skole og SFO, slik at alle har mulighet til å benytte seg av disse tilbudene. I tillegg vil vi styrke barnetrygden betydelig.

Barnefattigdom er noe som ofte går forbi i det stille, og som rundt sommer og juletider dukker opp i mediene. For oss er det viktig å huske at barnefattigdom er et helårsproblem, for det er ikke bare ved juletider eller i ferier det er stramt. Det strammer når barnet trenger nye bukser, og foreldrene ikke har råd til det. Det strammer når alle de andre barna løper på fotballtrening sammen, mens noen barn må gå hjem alene.

Vårt samfunn skal være inkluderende, åpent og familievennlig. Hva kontoen din sier, skal ikke være det viktigste. Vi må ikke bare snakke om temaet barnefattigdom, men faktisk gjøre noe med det. Det mest vesentlige er å få mennesker som i dag står utenfor arbeidslivet, inn, og ha en skole som fanger opp hver enkelt elev. Men vi trenger også gode, stabile støtteordninger og tilbud der barna settes i sentrum og får mulighet til å delta på lik linje, uavhengig av hvor mye foreldrene tjener.

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 55, nummer 9, 2017, side 868-869

TEKST

Ida Lindtveit, leder i KrFU